

TÉMA IN

in.ihned.cz/tema

Jeskynní komplex Grabovača

Sahat na krápníky dovoleno. Takový by mohl být nápis před vstupem do jeskynního komplexu Grabovača ležícího na ploše půldruhého kilometru čtverečního na vnitrozemském úpatí pohoří Velebit u obce Perušić. Zatímco v jiných jeskyních až úzkostlivě dbají na to, aby se návštěvníci ničeho kolem sebe nedotýkali, v Grabovači „hmatafelný“ zájem o jeskynní výzdobu průvodce spíše potěší. Komplex se skládá ze sedmi jeskyní, letos se poprvé zpřístupnila pro turisty největší z nich – před dvěma sty lety objevená jeskyně Samograd.

Před vstupem do hlubin 240 m dlouhé jeskyně, tvořené čtyřmi dvoranami, správce nastartuje naftový agregát zásobující osvětlovací reflektory elektrinou. Pokud si chcete vidět pod nohy na místy vymletou kluzkou stezku, vezměte si s sebou vlastní baterku. Dobrodružný ráz výpravy ještě umocní rozdané ochranné přilby. Nečekejte tu žádnou jinde tisíckrát omílanou historku o splněných přáních po pohledu do jezírka; dobře se zabavíte podrobným zkoumáním jeskynní výzdoby, prolézáním úzkých proláklín, opičím šplháním po vyvýšeninách a protahováním nízkými vstupy, které nutí do podřepu.

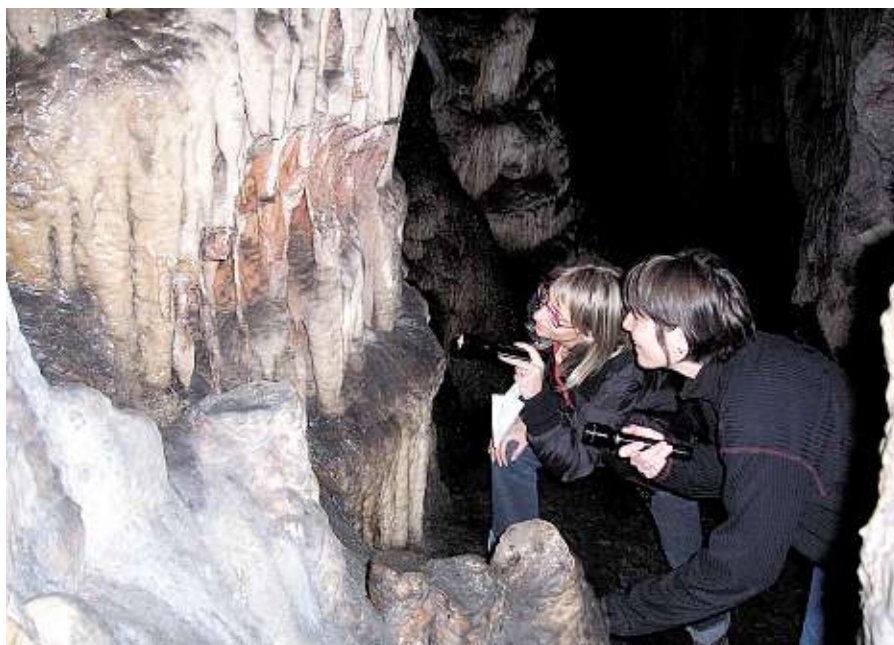

FOTO: MICHAL TUHÁČEK

Na dobrodružnou cestu jeskynním komplexem si vezměte teplé oblečení a baterku.

• Informace

Krom baterky průvodci doporučují teplý oděv (tepota v jeskyni se pohybuje kolem 7° C) a pevnou neklouzavou turistickou obuv. Exkurze není vhodná pro předškolní děti.

V Perušići stojí za návštěvu také zbytky turecké pevnosti Kula, jejíž věž je dominantou obce. Během

téměř 200leté nadvlády Turků v 16. a 17. století byla jejich hlavním opěrným bodem v kraji.

Jeskynní park Grabovača se nachází 3 km od obce Perušić (vlastní sjezd z dálnice Záhřeb – Split, na silnici D50 mezi městy Otočac – Gospić).

Více informací na www.pp-grabovaca.hr

Gacka ráj rybářů, vodnářů, mlynářů

Olivy, mořské ryby, vinná réva. Taková je typická představa o darech chorvatské přírody. Obilí, pstruzi a skopové. To jsou produkty typické pro jeden z nejurodnějších krajů Chorvatska, okolí řeky Gacka – Gacko polje. Bohatství pstruhových ryb této ponorné řeky je předmětem odborných výzkumů, dohadů i legend. Přesvědčivé vysvětlení ale dosud nikdo nepodal. K rybolovu na Gacce se sjíždí muškařská elita z dalekých krajů, k světové špičce patří i místní vazači mušek.

Řeku Gacka napájí 13 hlavních pramenů, spolu s menšími je jich na 27. U většiny z nich byly na počátku minulého století vybudovány vodní mlýny a pily. Prvním v říční soustavě je největší Tonkovičův pramen (Tonkovič vrilo), zvaný též pramen Gacka. Vodní mlýny tu byly ještě před rekonstrukcí a dávají tak zajímavé svědectví, jak na nich zub času zapracoval, když se přestaly využívat.

Kompletně zrekonstruovanou soustavu vodních mlýnů a pily najdete na asi nejkrásnějším Majerově prameni (Majerovo vrilo). Po rozsáhlé rekonstrukci na počátku tohoto století se v autentických dřevěných staveních na hrázi pramene opět roztočila vodou poháněná mlýnská kola. Mlynář Jure Majer vám v lomozu a moučném prachu předvede obsluhu celého soustrojí a u něj si můžete bělavou mouku namletou obrovskými mlýnskými kameny přímo před vašimi očima za nevelký peníz také zakoupit. Zaprášená hrdla můžete pak svažit přímo z řeky, voda je tu pitná a velmi chutná.

Zrekonstruovaná, funkční mlýnská soustava na řece Gacka

FOTO: MICHAL TUHÁČEK

• Informace

K pramenům a břehům řeky Gacka vede nejlepší cesta z města Otočac (sjezd z dálnice Záhřeb – Split) cesta možná i z pobřežního Jadranu přes pohoří Velebit.

Povolení k rybolovu vydávají obecní rybářské spolky (ribolovna društva), kontakty na ně jsou ve všech kolem řeky nebo na adrese: www.gacka.hr